NHLRP National Home Language Reading Programme

Puku ya Tekolo

MPHATO 2

SEPEDI

LELEME LA GAE

KOTARA YA 1 & 2

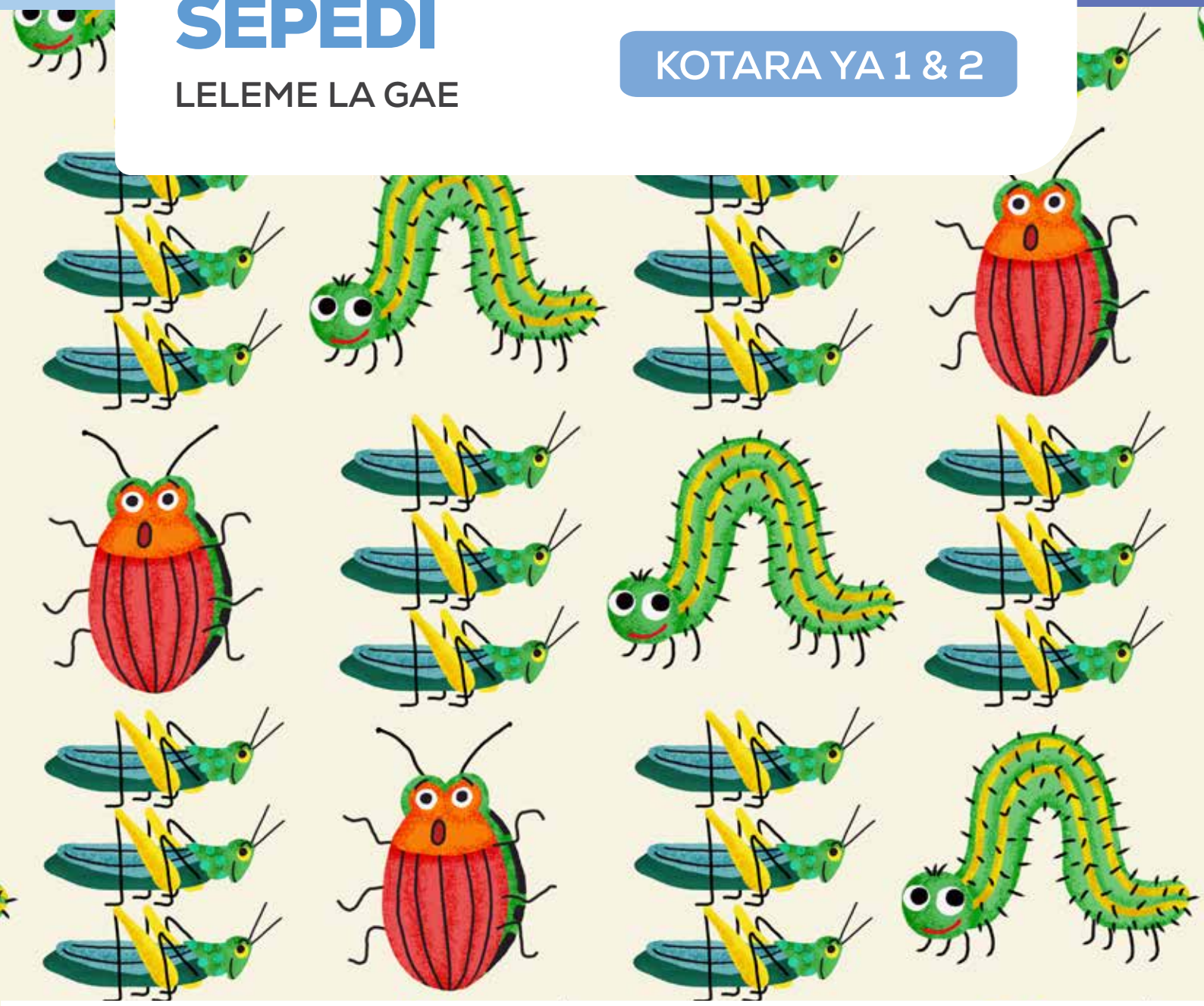

basic education
Department: Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL EDUCATION COLLABORATION TRUST

ETDP SETA

2030 NDP

Read to Lead
A Reading Nation is a Leading Nation

SACE

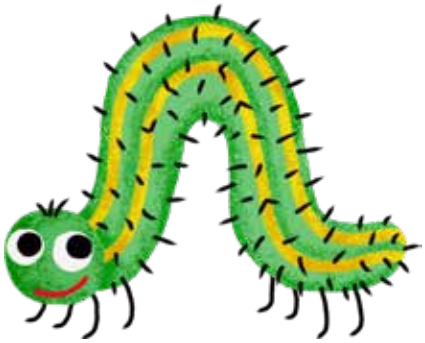

Puku ya Tekolo

MPHATO WA 2 | KOTARA YA 1 & 2

SEPEDI

NHLRP | National Home Language Reading Programme

Diteng

TEKO YA THELELO YA GO BALA KA MOLOMO: KAKARETŠO 1

KOTARA YA 1 9

DITEKO TŠA TBM TŠA KOTARA YA 1 10

FOROMO YA TSHEKATSHEKO YA KOTARA YA 1 17

LENANEO LA KELO/TEKOLO LA KOTARA YA 1 19

KOTARA YA 2 27

DITEKO TŠA TBM TŠA KOTARA YA 2 28

FOROMO YA TSHEKATSHEKO YA KOTARA YA 2 37

LENANEO LA KELO/TEKOLO LA KOTARA YA 2 39

MPHATO WA 2 LEPHEPHE LA GO REKHOTA LA BBT 48

Teko ya Thelelo ya go Bala ka Molomo: Kakaretšo

Ditekanyetšo tša Bokgoni bja go Bala ka Thelelo tša Mephato ya Mathomo tša DBE

Ditekanyetšo tša DBE di hlaloša gabotse dipoelo tše di letetšwego mafelelong a ngwaga o mongwe le o mongwe wa thuto:

Polelo	Mafelelong a mphato wa 1, barutwana ka moka ba swanetše go kgona go bala bonnyane:	Mafelelong a mphato wa 2, barutwana ka moka ba swanetše go kgona go bala bonnyane:	Mafelelong a mphato wa 3, barutwana ka moka ba swanetše go kgona go bala bonnyane:
isiNdebele HL	40 mdnkm	20 mnkm	35 mnkm
isiXhosa HL	40 mdnkm	20 mnkm	35 mnkm
isiZulu HL	40 mdnkm	20 mnkm	35 mnkm
Siswati HL	40 mdnkm	20 mnkm	35 mnkm
Sepedi HL	40 mdnkm	40 mnkm	60 mnkm
Sesotho HL	40 mdnkm	40 mnkm	60 mnkm
Setswana HL	40 mdnkm	40 mnkm	60 mnkm
Tshivenda HL	40 mdnkm	35 mnkm	55 mnkm
Xitsonga HL	40 mdnkm	30 mnkm	40 mnkm
Afrikaans HL	40 mdnkm	50 mnkm	80 mnkm
SEPEDI HL	40 mdnkm	50 mnkm	70 mnkm
SEPEDI FAL	n/a	30 mnkm	50 mnkm

mdnkm = medumo ya ditlhaka ye e nepagetšego ka motsotso / mnkm = mantšu a nepagetšego ka motsotso

NHLRP e thekga tebanyo ya DBE go maatlafatša barutiši le go fa barutwana thekgo ye e nepišitšwego mabapi le go bala, Thekgo ye e akaretša melekwana ye e latelago ya go bala ka thelelo ya bomolomo Mphatong wa 2.

Mphato / KOTARA	metsotswane ye 60 tsebo ya modumo wa tlhaka	metsotswane ye 60 Go bala lentšu	metsotswane ye 60/180 Go bala temana	Dipotšišo tša kwešišo ya bomolomo
Mphato wa 2 KOTARA YA 1	2.1.A (medumo ye 60)	2.1.B (mantšu a 60)	2.1.C	2.1.D (dipotšišo tše 4)
Mphato wa 2 KOTARA YA 2	2.2.A (medumo ye 60)	2.2.B (mantšu a 60)	2.2.C	2.2.D (dipotšišo tše 4)
Mphato wa 2 KOTARA YA 3	2.3.A (medumo ye 60)	2.3.B (mantšu a 60)	2.3.C	2.3.D (dipotšišo tše 8)
Mphato wa 2 KOTARA YA 4	2.4.A (medumo ye 60)	2.4.B (mantšu a 60)	2.4.C	2.4.D (dipotšišo tše 8)

Lokišetša Molekwana wa Go bala ka thelelo ya Bomolomo

1. Kotara ye ngwe le ye ngwe o tla hwetša dikhophin tše pedi tša melekwana o mongwe le o mongwe wa TPM.
   - Khophi ya morutiši - se se akaretša nomoro ya medumo goba mantšu mothalong.
   - Khophi ya morutwana - e ngwadilwe ka fonte ya maleba le bogolo bja yona.
2. Itokišetše go dira ditekolo ka go mometša dikhophi ka moka tša molekwana.
   - Se se go dumelela go ngwala godimo ga khophi ya morutiši, ke moka o e phumole gomme o e šomiše gape.
   - E šireletša khophi ya morutwana gore molekwana wa go swana o šomišwe kgafetšakgafetša.
3. Hle ela hloko: Dikhopi tša lehlakore le tee tša diteko tša TPM di fiwa bjalo ka karolo ya sephuthelwana sa Dipapetlakgadima.

Melekwana ya NHLRP le TBM
Go kwešiša tshepedišo ya go rea maina

2.1.A - e laetša **mphato**

2.1.A - e laetša **kotara**

2.1.A - e laetša **mohuta wa moleko**: Go bala medumo

Go dira diteko tša go bala ka thelelo tša bomolomo

1. Ere baithuti ba kgosele gomme o ba fe mošomo wa go ngwala.
2. Bitša baithuti ka o tee ka o tee gore ba tle ba bale.
3. Efa moithuti sengwalwa sa moithuti.
4. Bea nako yeo e abilwego sešupanakong gore se kgone go go lemoša.
5. Botša moithuti gore a balele sengwalwa godimo go fihla ge o re a eme.
6. Botša moithuti gore a tshele medumo/mantšu ao a sa kgonego go a bala.
7. Bea nako gomme o theeletša moithuti ge a bala.
8. Morutiši o swanetše go šomiša khokhi yeo e phumulegago go swaya tšeo di latelago ka kgatišong ya morutiši:
   - lentšu goba modumo woo moithuti a palelwago ke go o bala
   - lentšu goba modumo woo moithuti ao tshetšego
   - lentšu goba modumo woo moithuti a tšeago metsotswana ya go feta e 5 go bala
9. Ka morago ga nako yeo e beilwego, botša baithuti gore ba eme, gomme o swaye modumo goba mantšu a mafelelo ao moithuti a a badilego.
10. Molekwana wa C, melekwana ya go bala ya temana e hlametšwe go:
    - Go bala ga metsotswana ye 60 le
    - metsotswana ye 180 ya go bala temana
11. Šomiša melekwana ye ka tsela ye e latelago:
    - Lekola molekwana wa C bjalo ka tlwaelo metsotso ye 60 ya mathomo.
    - Nakong ya metsotswana ye 60, theeletša morutwana ge a balela godimo gomme o dire doto khophing ya gago ya molekwana bakeng sa phošo ye nngwe le ye nngwe yeo e dirilwego.
    - Ka morago ga metsotswana ye 60, ngwala lentšu la mafelelo leo morutwana a le balago ka metsotswana ye 60.
    - šomiša datha ye bjalo ka dipoelo tša Moleko wa C.
12. Ke moka, o dumelele barutwana go tšwela pele ka go bala temana ya molekwana wa C metsotswana ye e ka bago 120 goba go fihlela ba badile temana ka moka ga yona.
13. Se se latelago, šomiša molekwana wa D go lekola kwešišo ya barutwana.
    - Botšiša barutwana potšišo ye nngwe le ye nngwe gomme o ba fe sebaka sa go fetola.
    - Ge ba sa arabe ka metsotswana ye 5–10, fetela potšišong ya go latela.
    - Ge e ba morutwana ga se a fetše go bala temana, botšiša fela dipotšišo tšeo ba tla kgonago go di araba.

Diteko tša go bala ka thelelo tša bomolomo

Go lekola diteko

1

Go dira diteko tša TBM:

- Theeletša moithuti ge a bala sengwalwa ka nako yeo e abilwego.
- Dira lerontho kgatišong ya gago ya sengwalwa nako le nako ge moithuti a:
  - a Dira phošo ge a bala modumo goba lentšu
  - b Tshela modumo goba lentšu
  - c Tšea metsotswana ya go feta ye 5 go bala modumo goba lentšu
- Emiša moithuti ge nako yeo e beilwego e fetile.

Ge ke re thoma, ke kgopela gore o bale sengwalwa. Ge o palelwa ke go bala lentšu, le tshele. Ge mogale wa ka o dira modumo, emiša go bala.

2

Thoma.

3

Legae la ka. Ke rata legae la ka. ke dila le mma, tate le buti. Koko le yena o dula le rena. Re dula ka ntlong ye … ye šweu.

4

5

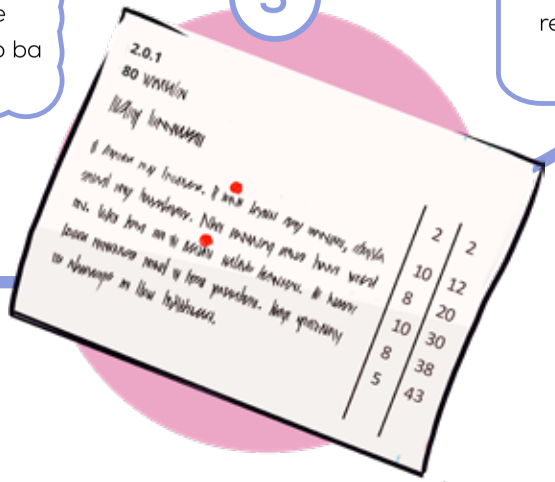

O bala lentšu le ‘dila’ leo e swanetšego go ba ‘dula’.

O paletšwe ke go bala ‘botse’.

6

Ke a leboga, nako ya gago e fedile.

7

Go balela Go bala ka Thelelo

1. Dira hlakantšho ya palomoka ya moithuti yeo e kgonegago.
   - Lebelela gore moithuti o feleleditše kae go bala – ela hloko palomoka yeo e kgobokeditšwego mothalading woo
   - Ntšha medumo goba mantšu ao moithuti a paletšwego ke go a bala mothalading wa mafelelo
   - Ye ke yona paloka yeo e kgonegago
2. Sa go latela, ntšha palo ya ya mantšu ao a nago le 'marontho' go palomoka yeo e kgonegago (mantšu ao a badilwego bošaedi, ao a tshetšwego goba ao moithuti a tšerego nako go a a bala) Se se go fa palomoka ya moithuti.
3. Rekhota palomoka ya moithuti ya kotara.

Diteko tša go bala ka thelelo tša bomolomo

Go balela meputso

1

Go balela meputso ya go bala ka thelelo:

- Balela mantšu ao moithuti a a balago ka motsotso o tee.
- Ntšha palo ya mantšu a ‘morontho’.
- Rekhota palo ya mantšu ao a badilwego ka nepagalo ka motsotso o tee.

2

Ere re bone gore Sifiso o dirile mošomo wa gagwe wa go bala naa.

3

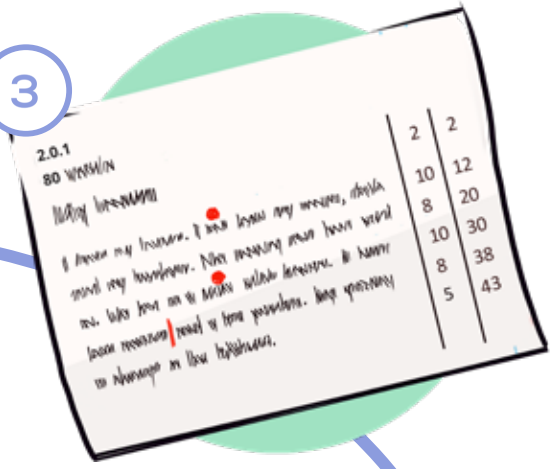

4

Lentšu la mafelelo leo Sifiso a le badilego ke ‘dikamora’. O badile mantšu a 6 mothalading wo, ka fao palomoka yeo e kgonegago ke mantšu 32.

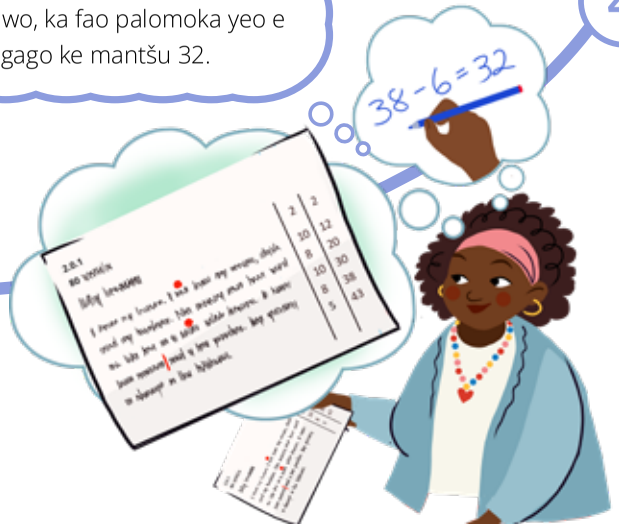

5

Sifiso o dirile diphošo tše 2, palomoka ya mantšu ao a abadilego ka nepagalo ke 30 ka motsotso o tee.

Go rekhota melekwana ya TPM

1. Lenaneo le le akaretša *Maphephe a go rek*hota a TPM.
2. Dikhopi tša ditšitale tša Maphephe a Direkoto a NHLRP TPM di hwetšagala mo wepsaeteng ya NECT.
3. Šomiša maphephe a go rekhota dipoelo ka moka tša TPM ngwaga ka moka.

Go šomiša Maphephe a Dipoelo le Diforomo tša tshekatsheko

1. Lenaneo le le akaretša Foromo y*a kotara ye nngwe* le ye nngwe. Tshekatsheko ya TPM
2. Se se swanetše go šomišwa go rekhota 'diphošo' tša barutwana nepo e le go lokiša diphošo.
   - Šomiša foromo ye tshepedišong ka moka ya go dira diteko.
   - Dira leswao kholomong ya maleba ya go bala nako le nako ge morutwana a dira phošo.
   - Ge o setše o feditše tekolo, akaretša palo ya modumo le lentšu le lengwe le le lengwe.
3. Etiša pele diphošo tše di diragalago kgafetšakgafetša go di lokiša ka tsela ye:
   - **Medumo:** Ruta phapoši ka moka modumo gape. Ke moka, dibekeng tše mmalwa tše di latelago, netefatša gore o akaretša modumo woo medirong ya go hlakanya, go aroganya le go aga mantšu.
   - **Mantšu:** Boeletša medumo ya mantšu le phapoši ka moka. Boeletša bokgoni bja go tswaka le phapoši ka moka. Bitša barutwana ka o tee ka o tee go tswaka le go kgaoganya mantšu. Dibeke tše latelago, nepiša go go tswaka le go aga lentšu.
   - **Go bala temana:** boeletša go bala sengwalwa seo ka tsela ye:
     - Bala sengwalwa ka go hlaboša go phapoši, ge ba dutše ba latela ka dipukung tša bona.
     - Bala sengwalwa le phapoši mmogo, o ba bontšha ka mohlala lebelo le segalo.
     - Bitša dihlopha tše di fapanego goba barutwana go balela karolo ya sengwalwa godimo.
     - Dibekeng di se kae tše di latelago, tšwela pele go bea šedi go poeletšo ya go bala dingwalwa tše di fapafapanego.
   - **Kwešišo ya bomolomo:** Sekaseka bothata gomme o phošolle ka tsela ye:
     - **Ge e ba barutwana ga ba kgone go bala temana ka moka goba ba šitwa ke mantšu a mantši,; tšwela** pele go aga bokgoni bja setlwaedi le thelelo. Ruta barutwana go bala le go tswaka medumo, ba itlwaetše go tswaka le go aroganya mantšu, dira poeletšo ya dingwalwa tša go bala.
     - **Ge barutwana ba sa kwešiše diteng tša ditemana: Nepiša go aga** tlotlontšu le tsebo ya setlogo. Balela phapoši ya gago dikanegelo tše dintši ka mo go kgonegago.
     - **Ge barutwana ba latela le go kwešiša temana eupša ba sa kgone go araba dipotšišo**: Nepiša go ruta mabokgoni a kwešišo nakong ya go bala ka go abelana. Hlaloša gore potšišo e ra go reng. Bontšha barutwana ka moo ba ka hwetšago karabo ya potšišo. Efa barutwana monyetla wa go itlwaetša kudu go araba dipotšišo ka bomolomo.
4. Šomiša dipoelo go mpshafatša dihlopha tša gago tša go bala ka tlhahlo mathomong a kotara ye nngwe le ye nngwe.
   - Bea barutwana bao ba nago le dintlha tše di phagamego mmogo. Dihlopha tše di ka ba tše kgolo go feta.
   - Bea barutwana bao ba nago le dintlha tša fase mmogo. Leka go dira gore dihlopha tše di dule di le tše nnyane ka moo go ka kgonegago.
5. Latedišiša dipoelo tša morutwana yo mongwe le yo mongwe dikotareng kamoka.
   - Ela hloko dipoelo tša morutwana yo mongwe le yo mongwe tša ditlhahlobo tša kotara.
   - Ela hloko barutwana bao ba sa tšwelelago goba bao ba boela morago.

- O tla swanelwa ke go oketša nako ye nngwe le barutwana ba le go šoma ka boemo bjo bo nepagetšego, go lokiša tše ba sa di fihlelelago.

6. Ela hloko palogare ya maemo a phapoši dikotareng kamoka. Ge e ba o lemoga, go hloka kaonafalo goba go theoga ga palogare ya phapoši ka kakaretšo, ela hloko tše di latelago:
   - Nagana ka nako ya go ruta ye e le lahlegetšego goba yeo e šitišitšwego nakong ya kotara. Gopola go etiša dithuto tša go bala pele mo nakong e tlago.

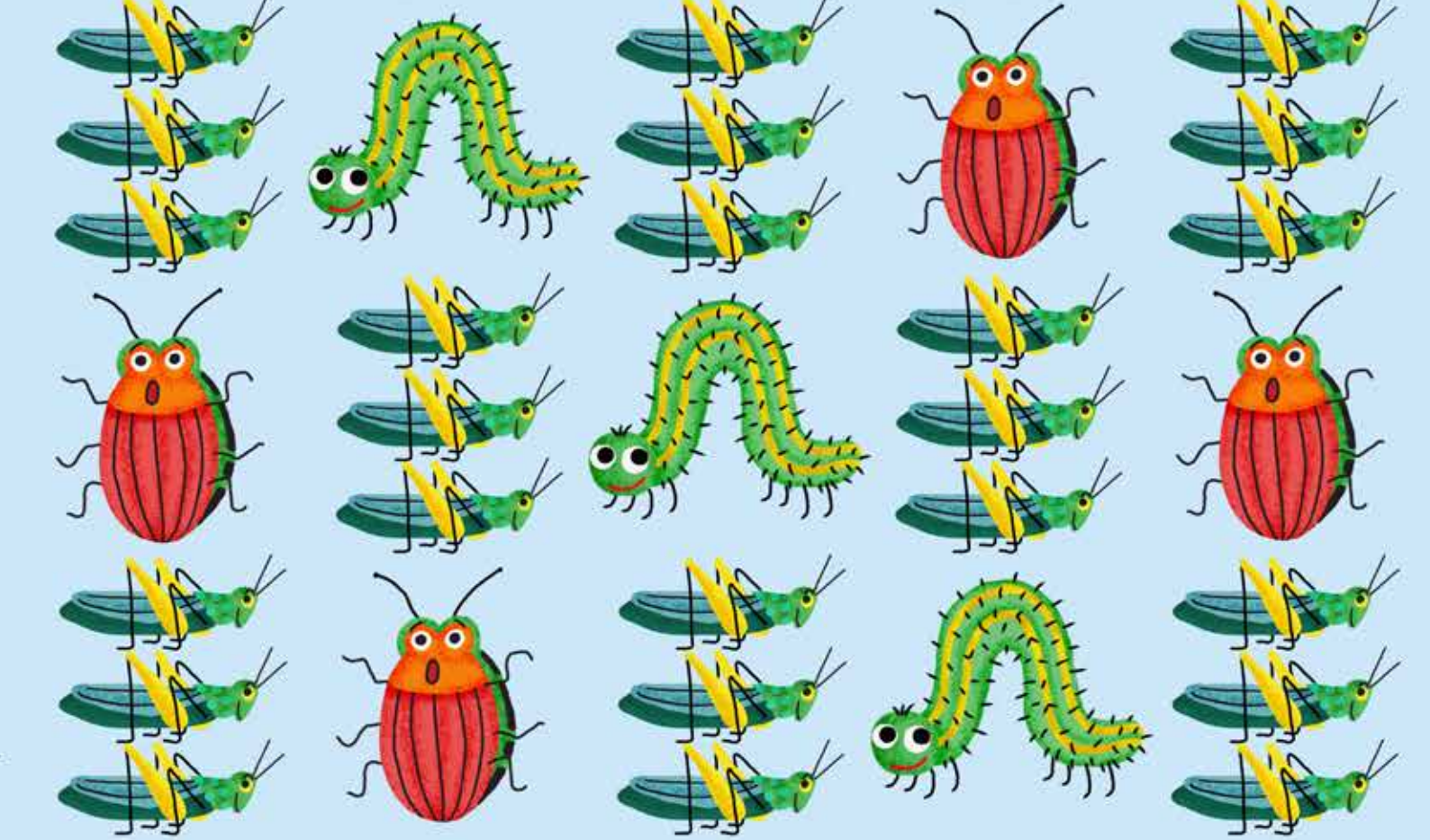

KOTARA YA 1

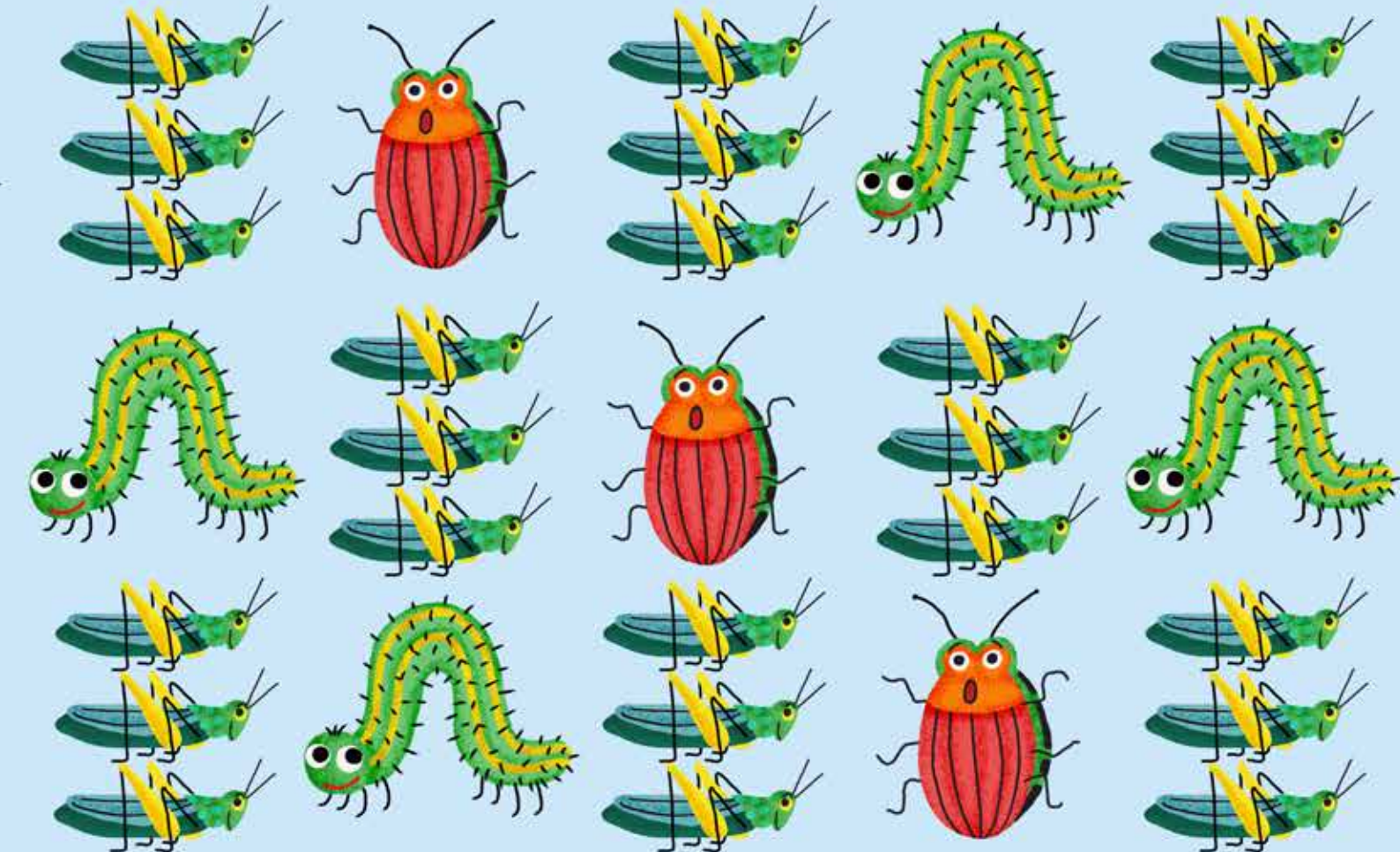

Diteko tša TBM tša Kotara ya 1

NHLRP BBT

Polelo: Sepedi
Molekwana wa 2.1.A
Khophi ya Morutiši
medumo ye 60 / metsotswane ye 60

a	L	n	E	o	tš	oo	th	tl	ng	10
t	A	m	i	f	tlh	ntlh	tsh	Ntsh	tšh	20
ph	ny	Hl	Ts	kh	e	B	k	Š	d	30
oo	Kg	aa	nn	Mm	Ntšh	Nny	Kgw	ntsh	Tlh	40
ii	hl	ts	Ny	Ph	j	H	r	u	y	50
nny	Tšh	kgw	Ntlh	ntšh	Th	mm	Tš	Ng	Nyw	60

NHLRP BBT

Polelo: Sepedi
Molekwana wa 2.1.A
Khopi ya morutwana

a	L	n	E	o	tš	oo	th	tl	ng
t	A	m	i	f	tlh	ntlh	tsh	Ntsh	tšh
ph	ny	Hl	Ts	kh	e	B	k	Š	d
oo	Kg	aa	nn	Mm	Ntšh	Nny	Kgw	ntsh	Tlh
ii	hl	ts	Ny	Ph	j	H	r	u	y
nny	Tšh	kgw	Ntlh	ntšh	Th	mm	Tš	Ng	Nyw

NHLRP BBT

Polelo: Sepedi
Molekwana wa 2.1.B
Khophi ya Morutiši
mantšu a 60 / metsotswane ye 60

ema	lala	bene	lela	šoma	lehono	maatla	thabile	legolo	mahlo	10
taba	bona	mona	kudu	moka	tshela	Ntšhabela	ntsha	ntlhana	kgwahile	20
kgopela	mmago	mpho	woo	monkgo	bene	feta	yena	dilo	puku	30
diila	tletše	Tharo	thupa	makatša	motšhelo	kgwele	nnyaketše	Kgwekgwe	tšhošetša	40
hlabile	mongwe	booki	tsene	pholo	pele	moka	wena	leka	koko	50
bontšha	nnyadiša	ntšhetše	ntshepiša	ntlhoreng	nyala	khuta	tsena	nametše	mpha	60

NHLRP BBT

Polelo: Sepedi
Molekwana wa 2.1.B
Khopi ya morutwana

ema	lala	bene	lela	šoma	lehono	maatla	thabile	legolo	mahlo
taba	bona	mona	kudu	moka	tshela	Ntšhabela	ntsha	ntlhana	kgwahile
kgopela	mmago	mpho	woo	monkgo	bene	feta	yena	dilo	puku
diila	tletše	Tharo	thupa	makatša	motšhelo	kgwele	nnyaketše	Kgwekgwe	tšhošetša
hlabile	mongwe	booki	tsene	pholo	pele	moka	wena	leka	koko
bontšha	nnyadiša	ntšhetše	ntshepiša	ntlhoreng	nyala	khuta	tsena	nametše	mpha

NHLRP BBT

Polelo: Sepedi
Molekwana wa 2.1.C
Khophi ya Morutiši
Go bala setsopolwa / metsotswana ye 60 & 180

Mebele ya rena e hloka dijo. Dijo di re fa	10
maatla. Di godiša mmele. Di thuša le disele	18
tša mmele go lokiša mmele. Mebele ya rena e	27
hloka moya. Moya o thuša maswafo a rena.	35
Moya o thuša pelo gore e pompe gabotse.	43
Mebele ya rena e hloka meetse. Meetse a re	52
thuša go kolomaka mmele. A thuša pelo go	60
pompa madi gabotse. A thuša mešifa gore e	68
thape.	69
Mebele ya rena e hloka letšatši. Letšatši le	77
tiiša marapo a rena. Le thuša bjoko gore bo	86
šome gabotse. Le re thuša le gore re robale	95
gabotse. Re ka se phele go se na le dijo,	105
moya, meetse le letšatši.	109

NHLRP BBT

Polelo: Sepedi
Molekwana wa 2.1.C
Khopi ya morutwana

Mebele ya rena e hloka dijo. Dijo di re fa maatla. Di godiša mmele. Di thuša le disele tša mmele go lokiša mmele. Mebele ya rena e hloka moya. Moya o thuša maswafo a rena. Moya o thuša pelo gore e pompe gabotse. Mebele ya rena e hloka meetse. Meetse a re thuša go kolomaka mmele. A thuša pelo go pompa madi gabotse. A thuša mešifa gore e thape.

Mebele ya rena e hloka letšatši. Letšatši le tiiša marapo a rena. Le thuša bjoko gore bo šome gabotse. Le re thuša le gore re robale gabotse. Re ka se phele go se na le dijo, moya, meetse le letšatši.

NHLRP BBT

Polelo: Sepedi
Molekwana wa 2.1.D
Khophi ya Morutiši
Dipotšišo tša kwešišo ya bomolomo tše 4

Mohuta wa Potšišo: Dintlha tše di lego Pepeneng

1. Ke dilo dife tše pedi tšeo dijo di re thušago ka tšona mo mebeleng ya rena?
   Karabo: Di re fa maatla, di godiša mmele, do thuša disele go lokiša mmele

Mohuta wa Potšišo: Dintlha tše di lego Pepeneng

2. Ke setho sefe sa mmele seo se hlokago moya?
   Karabo: maswafo

Mohuta wa Potšišo: Kakanyo

3. Ke ka lebaka la eng re ka se phele gabotse ge go sena letšatši?
   Karabo ya moithuti: letšatši le tiiša marapo / le thuša bjoko gore bo šome gabotse / le re thuša le gore re robale gabotse.

Mohuta wa Potšišo: Hlahlobo le Tshekatsheko

4. Naa o ka ikwa bjang ge o ka se humane dijo le meetse matšatši a mmalwa?
   Karabo ya moithuti: lapile, ke sena maatla, nka lla, nka kwa pelobohloko, nka lwala; bj.bj.

Temošo: Ge moithuti a araba gore ba ikwa ba lokile, botšiša potšišo gape ka tsela ye.
O nagana gore bontši bja bana ba ikwa bjang ge ba ba sa robale ka mo go lekanego mašego a sego kae?

Foromo ya tshekatsheko ya Kotara ya 1

NHLRP BBT
Polelo: Sepedi
Mphato wa 2 KOTARA YA 1
Foromo ya Tshekatsheko

Medumo ya 2.1.A	Kakaretšo ya Diphošo	Palomoka	Mantšu 2.1.B	Kakaretšo ya Diphošo	Palomoka
a			ema		
L			lala		
n			bene		
E			lela		
o			šoma		
tš			lehono		
oo			maatla		
th			thabile		
tl			legolo		
ng			mahlo		
t			taba		
A			bona		
m			mona		
i			kudu		
f			moka		
tlh			tshela		
ntlh			Ntšhabela		
tsh			ntsha		
Ntsh			ntlhana		
tšh			kgwahile		
ph			kgopela		
ny			mmago		
Hl			mpho		
Ts			woo		
kh			monkgo		
e			bene		
B			feta		
k			yena		
Š			dilo		
d			puku		

NHLRP BBT
Polelo: Sepedi
Mphato wa 2 KOTARA YA 1
Foromo ya Tshekatsheko (e tšwela pele)

Medumo ya 2.1.A	Kakaretšo ya Diphošo	Palomoka	Mantšu 2.1.B	Kakaretšo ya Diphošo	Palomoka
oo			diila		
Kg			tletše		
aa			Tharo		
nn			thupa		
Mm			makatša		
Ntšh			motšhelo		
Nny			kgwele		
Kgw			nnyaketše		
ntsh			Kgwekgwe		
Tlh			tšhošetša		
ii			hlabile		
hl			mongwe		
ts			booki		
Ny			tsene		
Ph			pholo		
j			pele		
H			moka		
r			wena		
u			leka		
y			koko		
nny			bontšha		
Tšh			nnyadiša		
kgw			ntšhetše		
Ntlh			ntshepiša		
ntšh			ntlhoreng		
Th			nyala		
mm			khuta		
Tš			tsena		
Ng			nametše		
Ny			mpha		

Lenaneo La Kelo

Mphato wa 2 KOTARA YA 1

ATP ye e boeleditšwego e fana ka mohlala wa Kelo ye e Theilwego godimo ga Sekolo (SBA) ya kotara ye nngwe le ye nngwe. Go ya ka se, mabokgoni le dikgopolo tše di latelago di swanetše go lekolwa ka Kotara ya 1

KAROLO	MOŠOMO
 Go Theeletša le go Bolela	Anega kanegelo yeo e nago le mathomo, bogareng le mafelelo. Dira mantšu ka ditumanoši tše kopana.
 Medumo	Dira mantšu ka ditumanoši tše kopana.
 Go bala le go Kwešiša	Bala ka go hlaboša go tšwa pukung ya maemo a gagwe O šomiša mantšu a tlwaelo, ditumatlhaka, le bokgoni bja go hlatholla mantšu ka go sekaseka moelelo le sebopego sa ona. O bala ka thelelo le ka polelo ya maikutlo ye e tšwelago pele go kaonafala O araba dipotšišo tša kgonthe. O dira diponelopele O beakanya gape ditiragalo ka tatelano ye e nepagetšego. O dira dikakanyo
 Mongwalo	Kopisa le go ngwale mafoko kopana a ela hloko go bopega ga tlhaka ye e nepagetšego.
 Go ngwala	Ngwala mafoko a 3 a ditaba tša gagwe a šomiša medumo ye e ithutilwego, mantšu a pono, ditlhaka tše kgolo le dkhutlo.

MEHLALA YA MEŠOMO YA TEKOLO

- *Mešomo ye ya tekolo e hlamilwe go dira karolo ya NHLRP.*
- *Moo go lego maleba, diteko tša NHLRP TPM di akaretšwa bjalo ka karolo ya lenaneo la kelo.*
- *Mešomo ye ya tekolo e ka šomišwa ka moo e lego ka gona goba ya fetošwa go swanela dinyakwa tša Selete.*

Go Theeletša le go Bolela

Anega kanegelo yeo e nago le mathomo, bogareng le mafelelo. Dira mantšu ka ditumanoši tše kopana.

Mošongwana

- Dira se go ya mafelelong a kotara.
- Botša barutwana go nagana ka kanegelo ya bona yeo ba e ratago
- Hlalosa gore ba tlo tla ba go botše kanegelo

Dinyakwa

Botša barutwana gore ge ba anega kanegelo, ba swanetše go:

- Ba botše kanegelo ka tatelano ya maleba: go be le mathomo, bogare le mafelelo
- Bolela dilo gatee: o se ke wa ipoeletša
- Tseba seo ba tlo se bolelago: itlwaetše kanegelo

Phethagatšo

- Efa barutwana metsotso go nagana ka dikanegelo tša bona.
- Ba dumelele go retologa ba bolele, ba botše bagwera ba bona kanegel.
- Botša barutwana go thala seswantšho sa go swaiwa sa karolo ya kanegelo, ge o theeleditše barutwana ba bangwe.
- Bitša barutwana ka o tee ka o tee go bolela kanegelo ya bona ye ba e ratago.
- Lekola morutwana yo mongwe le yo mongwe o šomiša rubriki ye e latelago.

RUBRIKI	MAEMO 1	MAEMO 2	MAEMO 3	MAEMO 4
Sebopego le tatelano	Morutwana o hlaloša dikarolwana tša kanegelo ka talelano yeo e sego ya maleba. Mathomo, bogare le mafelelo ga di bonagale gabotse.	Morutwana o anega karolo ya kanegelo ka tatelano ye e nepagetšego. Mathomo, bogare le mafelelo di bontšha di bonagala bokaone.	Morutwana o anega bontši bja kanegelo ka tatelano ye e nepagetšego. Mathomo, bogarele mafelelo di tloga di bonagala gabotse.	Morutwana o anega bontši bja kanegelo ka tatelano ye e nepagetšego. Mathomo, bogare le mafelelo di bonagala gabotse ebile di na le kgogedi.
Thelelo	Morutwana o fela a ema, a dikadika gomme a boeletša mantšu goba dikafoko.	Morutwana ka nako tše dingwe o a ema, a dikadika gomme a boeletša mantšu goba dikafoko.	Morutwana o anega kanegelo ka thelelo, o fela a ema, a dikadika goba a boeletša lentšu goba sekafoko.	Morutwana o anega kanegelo ka thelelo le ka boitshepo, ntle le go ema, go dikadika goba go boeletša lentšu goba sekafoko.

Medumo

Dira mantšu ka ditumanoši tše kopana.

Mošongwana

- Dira se ka Beke 7 ka nako ya Bala ka Sehlopha sa go Hlahlwa.
- Šomiša mošongwana wa go 'Go aga mantšu' letlakaleng la 51 ya Puku ya Motheo.
- Kgopela barutwana gore ba bope mantšu go ya ka moo ba ka kgonago ka gona ka metsotso e 5.
- Tšea dipuku tša bona o di swaye gomme o bale palo ya mantšu ao ba a nepilego.
- Leka o barutwana šomiša ruburiki ya ka mo fase.

Memorantamo

Efa barutwana meputso go palomoka ya meputso ye 20 ka tsela ye e latelago:

- Moputso o 1 wa lentšu le lengwe le le lengwe le le nepagetšego leo le.
- Šomiša tafola ya phetošo ye e lego ka mo tlase go fetolela boemong bjo bongwe.

Nomoro ya mantšu a a ngwadilwego ka tshwanelo	LEGATO LA
1 – 5	1
6 - 10	2
11 - 15	3
16 - 20	4

Go bala

Bala ka go hlaboša go tšwa pukung ya maemo a gagwe
O šomiša mantšu a tlwaelo, ditumatlhaka, le bokgoni bja go hlatholla mantšu ka go sekaseka moelelo le sebopego sa ona.
O bala ka thelelo le ka polelo ya maikutlo ye e tšwelago pele go kaonafala

Mošongwana

- Se se ka dirwa ka Beke ya 7 goba ka Beke ya 8.
- Nakong ya go bala ka sehlopha sa go hlahlwa, bitša leloko le lengwe le le lengwe la sehlopha gore le tle go go balela ka o tee ka o tee.
- Kgopela Morutwana go bala enngwe ya dingwalwa tše tša 'go bala ka go hlaboša' go tšwa ka gare ga Padi ya Motheo: letlakala la 52, letlakala la 59.

Phethagatšo

- Bitša barutwana ka o tee ka o tee go go balela sengwalwa ka hlabošo
- Šomiša tafola ya phetošo ye e lego ka mo tlase go fetolela boemong bjo bongwe.

RUBRIKI	MAEMO 1	MAEMO 2	MAEMO 3	MAEMO 4
Bokgoni bja go hlatholla mantšu	Morutwana o hloka thekgo e kgolo ya tumatlhaka go tšwa go morutiši gore a kgone go bala mantšu ao a sa a tsebego. Morutwana o palelwa ke go kgaogantšha mantšu ka dinoko goba medumo.	Morutwana o leka go šomiša tumatlhaka go bala mantšu ao a sa a tsebego eupša o hloka thekgo ya morutiši. Morutwana o kgona go kgaogantšha mantšu ka dinoko le medumo ka thušo ya morutiši.	Morutwana o šomiša tumatlhaka le dinoko go bitša medumo ya mantšu ao a sa a tsebego, eupša o fela a hloka thušo ya go kopantšha medumo go bopa mantšu.	Morutwana o šomiša tumatlhaka le dinoko go bitša medumo ya mantšu ao a sa a tsebego, ebile o kgona go kopantšha medumo go bopa mantšu.
Mantšu a go tšwelela kgafetša-kgafetša.	Morutwana tseba mantšu a mmalwa a go tšwelela kgafetša-kgafetša.	Morutwana o tseba mantšu a mangwe a go tšwelela kgafetša-kgafetša.	Morutwana o tseba mantšupono/ mantšu a go tšwelela kgafetša kgafetša a mantši.	Morutwana o tseba mantšupono/ mantšu a go tšwelela kgafetša kgafetša ka moka.
Thelelo le maikutlo	Morutwana o ema gantši, o tshela mantšu gomme o bala lentšu ka lentšu. Morutwana ga ele tlhagišo hloko.	Morutwana o bala bontši bja sengwalwa empa o bala lentšu-ka lentšu. Morutwana o šetša tlhagišo go se nene goba ga a e ele hloko.	Morutwana o bala bontši bja sengwalwa ka thelelo le ka maikutlo.	Morutwana o bala bontši bja sengwalwa ka thelelo le ka polelo ya maikutlo ye botse.

Kwešišo

O araba dipotšišo tša kgonthe.
O dira diponelopele
O beakanya gape ditiragalo ka tatelano ye e nepagetšego.
O dira dikakanyo

Mošongwana

- Se se ka dirwa ka nako ye nngwe le ye nngwe go tloga ka beke ya 4 go ya go beke ya 7.
- Šomiša pukukgolo le kgoboketšo ya dikanegelo go tšwa bekeng ye e fetilego.
- Dudiša barutwana gabotse gore ba feleletše mošomo wa go ngwala
- Bitša barutwana ka o tee ka o tee go tla tafoleng ya gago gore ba tle ba dire teko.
- Kgopela barutwana go araba 1–2 ya dipotšišo tše dingwe le tše dingwe tša mehuta ye e latelago mabapi le sengwalwa:

Dipotšišo tša kgonthe ka ga dintlha.

1. Mang...?
2. Eng...?
3. Neng...?
4. Bjang...?
5. Kae...?

Go phopholetša

1. O nagana gore go tla direga eng ka morago ga moo? Ka lebaka la eng?
2. O nagana gore kanegelo e tla fela bjang? Ka lebaka la eng?

Tatelano

1. Naa go diregile eng mathomong a kanegelo?
2. Naa go diregile eng mafelelong a kanegelo?
3. Naa go diregile eng ka morago...?
4. Naa go diregile eng pele: ... goba...?

Dikakanyo

1. O ka akanya eng ka... go tšwa go...?
2. Naa o nagana bjang...?
3. Naa ke ka lebaka la eng o nagana bjalo...?

Lekola morutwana yo mongwe le yo mongwe o šomiša rubriki ye e latelago.

RUBRIKI	MAEMO 1	MAEMO 2	MAEMO 3	MAEMO 4
Dipotšišo tša kgonthe ka ga dintlha.	Morutwana o thatafalelwa ke go gopola dintlha le ge a fiwa thušo ya go mo gopotša.	Morutwana o gopola ka nepo dintlha tše dingwe tša kanegelo ge a hlohloletšwa.	Morutwana o kgona go gopola tša dintlha go tšwa kanegelong, ge a hlohloletšwa.	Morutwana o kgona go gopola tša dintlha go tšwa kanegelong, ge a hlohloletšwa.
Ponelopele	Morutwana o thatafalelwa ke go dira ponelopele ye e kwagalago.	Morutwana o dira ponelopele ye e kwagalago ka thekgo go tšwa go morutiši.	Morutwana o dira ponelopele ye e kwagalago eupša o thatafalelwa ke go e hlaloša.	Morutwana o dira ponelopele ye botse gomme a kgona go e hlaloša.
Tatelano	Morutwana o thatafalelwa ke go beakanya ditiragalo tša sengwalwa ka tshwanelo le ge a fiwa thušo.	Morutwana o kgona go beakanya ditiragalo tša sengwalwa ka tshwanelo ge a fiwa thušo ye nnyane.	Morutwana o kgona go latelantšha ditiragalo tša sengwalwa, eupša o tšea sebakanyana.	Morutwana o beakanya ditiragalo ka moka tša sengwalwa ka lebelo le ka tshwanelo.
Kakanyo	Morutwana o thatafalelwa ke go dira kakanyo ka ga moanegwa goba tiragalo ya kanegelo le ge a fiwa thušo.	Morutwana o dira kakanyo ye e kwagalago ka ga moanegwa goba tiragalo ya kanegelo ge a fiwa thušo.	Morutwana o dira kakanyo ye e kwagalago ka ga moanegwa goba tiragalo ya kanegelo ntle le thušo.	Morutwana o dira kakanyo ye botse ka ga moanegwa goba tiragalo ya kanegelo ntle le thušo.

Mongwalo

Kopisa le go ngwale mafoko kopana a ela hloko go bopega ga tlhaka ye e nepagetšego.

Mošongwana

- Dira se kotareng ye ka moka ka nako ya dithuto tša Mongwalo.
- Šomiša dithuto tše di filwego ka go Lenaneo la Thuto la NHLRP.
- Nakong ya dithuto, sepelasepela gomme o lebelele mabokgoni a barutwana a mongwalo.
- Ela hloko bokgoni bja morutwana yo mongwe le yo mongwe bja go bopa ditlhaka ka tshwanelo, go laola bogolo le sekgoba sa mantšu, le go ngwala ka lebelo le le botse
- Lekola barutwana o šomiša Rubriki ye e latelago:

RUBRIKI	MAEMO 1	MAEMO 2	MAEMO 3	MAEMO 4
Go bopša ga ditlhaka	Morutwana gantši o goga boima go gopola dintlha tša mathomo le ditaelo tše di nepagetšego. Ditlhaka ga se tša bopša gabotse goba go se hlangwe ka mo go nepagetšego.	Morutwana ka dinako tše dingwe o katana le go gopola dintlha tša mathomo le ditaelo tše di nepagetšego. Tše dingwe tša tlhaka tše nnyane ga se di hlangwe gabotse goba ka tshwanelo.	Morutwana o tseba dintlha tša mathomo le ditaelo tše di nepagetšego. Ditlhaka di bopilwe ka nepagalo eupša tlhokomelo e ka fiwa bothakga.	Morutwana o tseba dintlha tša mathomo le ditaelo tše di nepagetšego. Tlhaka di hlamilwe ka tshwanelo le gona gabotse.
Go kopolla mafoko	Morutwana o ngwala ka go nanya le go goga boima go feleletša mafoko Bogolo le sekgoba sa mantšu ga di dumelelane.	Morutwana o feleletša mantšu eupša a na le diphošo Bogolo le sekgoba sa mantšu ka nako ye ngwe se fela se sa swane.	Morutwana o feleletša mantšu ntle le diphošo Bogolo le sekgoba sa mantšu di a swana ka bontši.	Morutwana o feleletša mantšu ntle le diphošo Bogolo le sekgoba sa mantšu di swana kudu.

Go ngwala

Ngwala mafoko a 3 a ditaba tša gagwe a šomiša medumo ye e ithutilwego, mantšu a pono, ditlhaka tše kgolo le dkhutlo.

Mošongwana

- Dira se ka nako ya thuto ya Mongwalo ka Beke ya 4.
- Šomiša dithuto tše di filwego ka go Lenaneo la Thuto la NHLRP.
- Mafelelong a thuto ya Labohlano kgoboketša dipuku tša barutwana gore di lekolwe.
- Lekola barutwana o šomiša Rubriki ye e latelago:

RUBRIKI	MAEMO 1	MAEMO 2	MAEMO 3	MAEMO 4
Bommakgonthe	Go bothata go kwešiša kgopolo ya morutwana goba kgopolo ga se ya mmakgonthe – o kopolotše mohlala wa morutiši.	Kgopolo ya morutwana e a kwešišega, ke ya mmakgonthe le ge e le gore e swana le mohlala.	Kgopolo ke ya morutwana ebile ke ya mmakgonthe.	Kgopolo ke ya morutwana, ke ya mmakgonthe ebile e laetša bokgoni.
Go ngwala: Popego ya lefoko	Morutwana o dira diphošo tše 3 goba go feta tšeo di amanago le popego ya lefoko.	Morutwana o dira diphošo tše 2 tša go amana le popego ya lefoko.	Morutwana o dira phošo e 1 ya go amana le popego ya lefoko.	Morutwana o hlama mafoko ka moka gabotse.
Botelele	Morutwana o lekile go ngwala lefoko le 1, eupša ga se le felele.	Morutwana o ngwadile mafoko a 1 ka nepagalo.	Morutwana o ngwadile mafoko a 2 ka nepagalo.	Morutwana o ngwadile mafoko a 3 ka nepagalo.
Go ngwala: Maswaodikga	Morutwana o palelwa ke go šomiša ditlhakakgolo le dikhutlo gabotse ka nako tšohle le ge a fiwa thekgo.	Morutwana o šomiša ditlhakakgolo le dikhutlo gabotse eupša o palelwa ke maswaodikga a mangwe.	Morutwana o šomiša maswaodikga ao a a rutilwego gabotse ebile ga a dire diphošo gantši.	Morutwana o šomiša maswaodikga ao a a rutilwego gabotse.

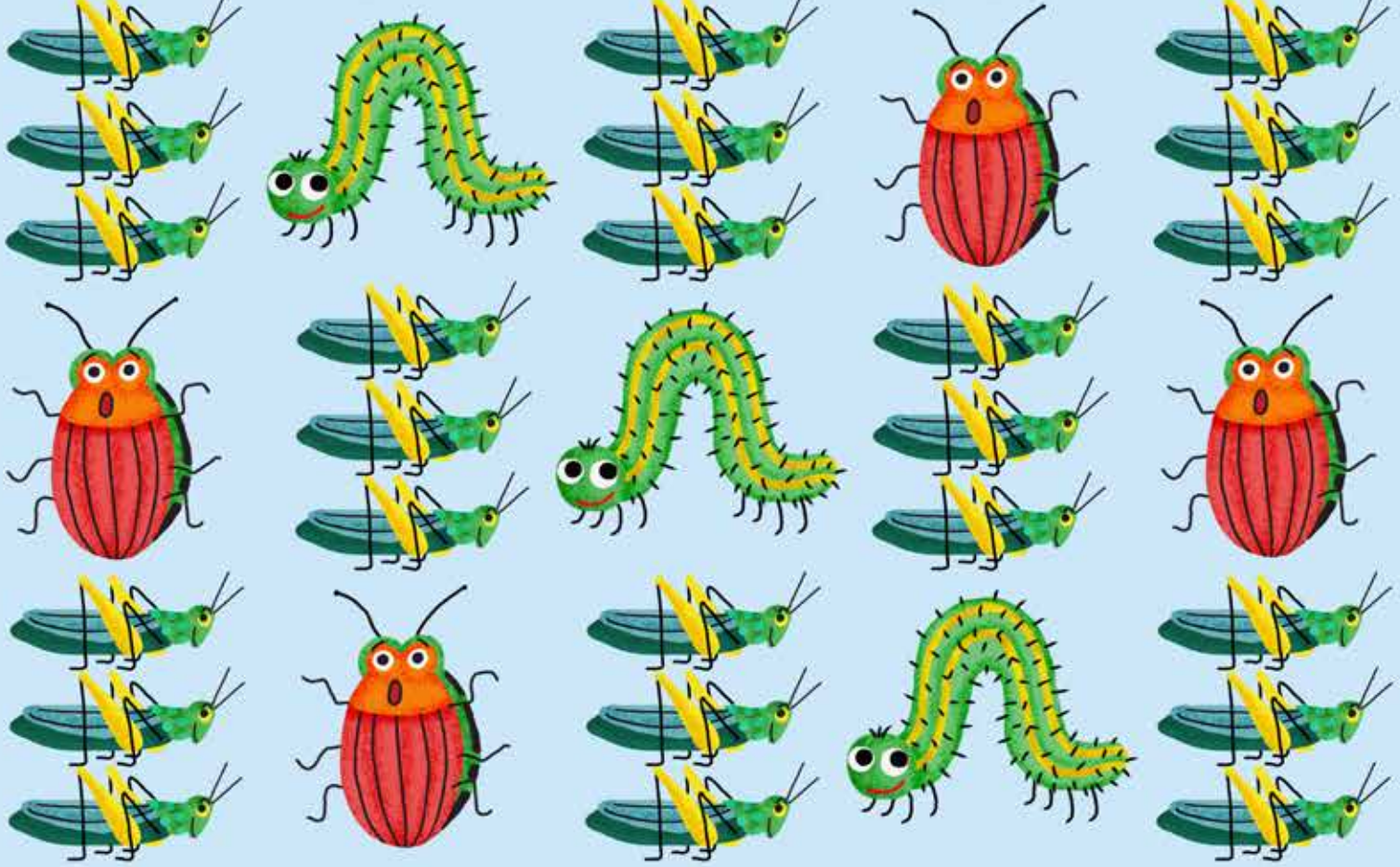

KOTARA YA 2

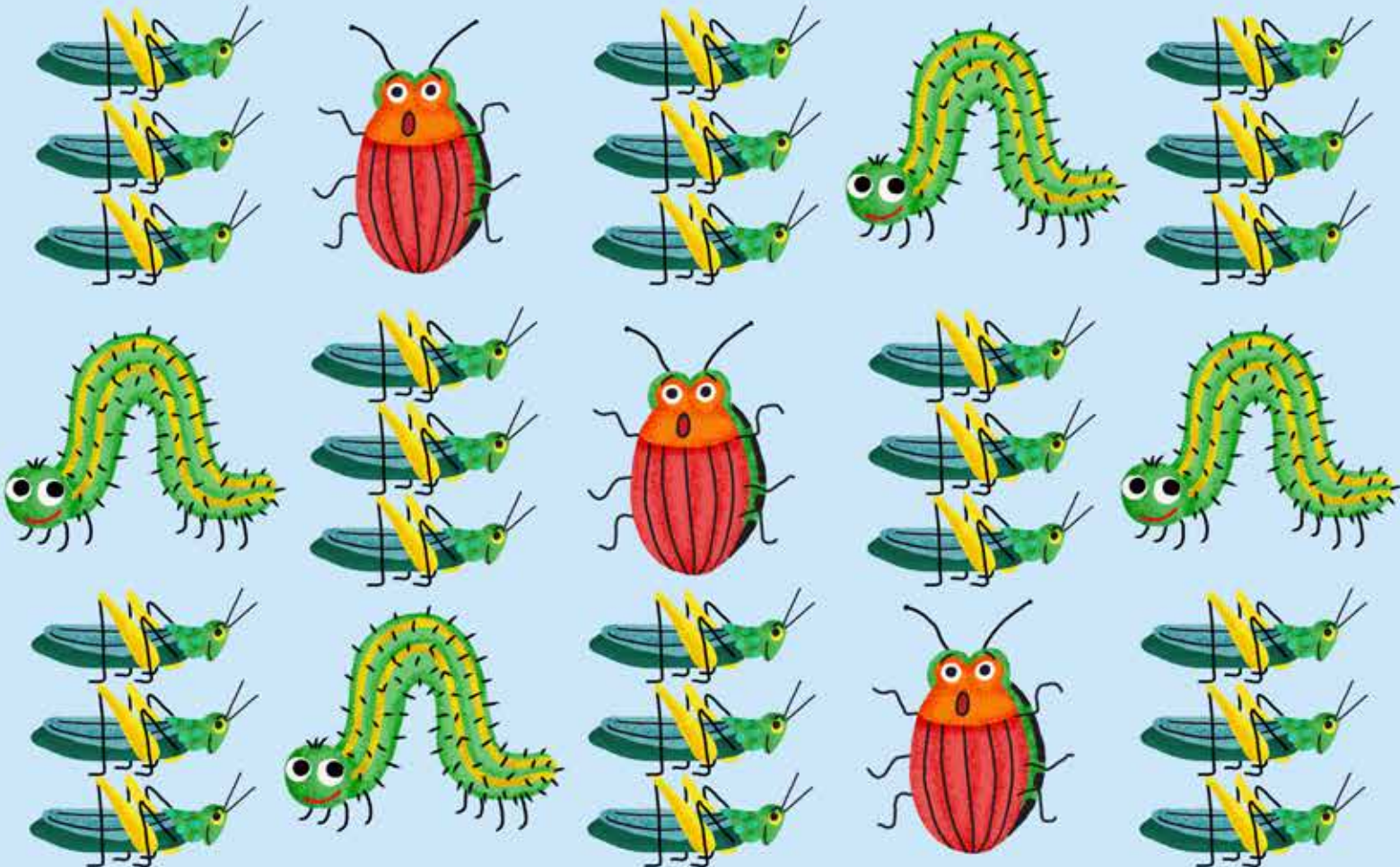

Diteko tša TBM tša Kotara ya 2

NHLRP BBT

Polelo: Sepedi
Molekwana wa 2.2.A
Khophi ya Morutiši
medumo ye 60 / metsotswane ye 60

u	i	o	m	l	n	F	H	G	k	10
a	e	k	t	r	j	L	N	K	s	20
A	E	I	J	S	w	y	d	f	p	30
O	U	T	M	h	y	f	kg	ng	aa	40
F	Y	kg	ng	H	P	th	ph	W	aa	50
Š	ny	hl	P	D	tl	G	ts	R	tš	60

NHLRP BBT

Polelo: Sepedi
Molekwana wa 2.2.A
Khopi ya morutwana

u	i	o	m	l	n	F	H	G	k
a	e	k	t	r	j	L	N	K	s
A	E	I	J	S	w	y	d	f	p
O	U	T	M	h	y	f	kg	ng	aa
F	Y	kg	ng	H	P	th	ph	W	aa
Š	ny	hl	P	D	tl	G	ts	R	tš

NHLRP BBT

Polelo: Sepedi
Molekwana wa 2.2.B
Khophi ya Morutiši
mantšu a 60 / metsotswane ye 60

ela	leba	bona	bula	puku	bolela	sepela	dumela	apea	arola	10
uta	nama	mabu	mae	meno	furalela	ithekga	moithuti	hlokomelwa	monyadiwa	20
rwalela	segwagwa	thubega	merwalo	sehlopha	lefa	dijo	kobo	fepa	noka	30
dithoro	diphala	thuthela	phuthile	phefšana	tshwarelo	tšhirela	tshesane	hlohlorega	tšhireletšo	40
phetolo	phološa	thapiša	phuthela	letšatši	nako	masa	loma	loba	kota	50
tšhelela	tswaletše	tshetshetha	tshwanelo	tlhahlobo	mašole	mathata	maswabi	matsogo	letšema	60

NHLRP BBT

Polelo: Sepedi
Molekwana wa 2.2.B
Khopi ya morutwana

ela	leba	bona	bula	puku	bolela	sepela	dumela	apea	arola
uta	nama	mabu	mae	meno	furalela	ithekga	moithuti	hlokomelwa	monyadiwa
rwalela	segwagwa	thubega	merwalo	sehlopha	lefa	dijo	kobo	fepa	noka
dithoro	diphala	thuthela	phuthile	phefšana	tshwarelo	tšhirela	tshesane	hlohlorega	tšhireletšo
phetolo	phološa	thapiša	phuthela	letšatši	nako	masa	loma	loba	kota
tšhelela	tswaletše	tshetshetha	tshwanelo	tlhahlobo	mašole	mathata	maswabi	matsogo	letšema

NHLRP BBT

Polelo: Sepedi
Molekwana wa 2.2.C
Khophi ya Morutiši
Go bala setsopolwa / metsotswana ye 60 & 180

Ke nako ya go ya serapeng sa diphoofolo. “A re yeng ka moka ga lena!” Mma a realo. Bana ba ile ba myemyela ka lethabo. “Ke tla le iša ka sefatanaga sa ka,” Tate a realo. “Yeee! bana ba goa ka lethabo.	9 19 29 37 42
Ge ba fihla serapeng sa diphoofolo, ba thomile ka go bona ditšhwene. Re bone tšhwene ye kgolo. Re bone gape le dikgabo tše nnyane.	49 56 64 66
Morago ga fao, ra ya letamong la dikwena. Re bone kwena ye kgolo ya mmala wo mo tala. “Kwena yela e ntšhošitše!” Mma a realo ka poifo. “Nna ke a e rata!” Buti a realo. “ Ke nagana gore kwena yela ke ye botse,” Tate a oketša.	74 83 91 103 112 113
Ke moka ba ya go bona dikhudu. Khudu ye nnyane e be e dutše ka fase ga mohlare. “Khudu yela ke ye botsana!” Mma a realo. “Re rata khudu yela,” Bana ba realo. “Khudu e a nanya ge e sepela,” Tate a realo.	122 131 140 149 155

Ke nako ya go ja matena. “Ke swerwe ke tlala,” mma a realo. “Le rena e re swere,” bana ba realo. “Nna nka ja kwena ka moka!” Tate a realo.	164 174 184 185
Ge ba le tseleng ya go reka dijo, phikoko ya feta e iketlile ka pele ga bona.”Ke rata phikoko!” Mma a realo. “Phikoko e tliša mahlatse,” Tate a realo.	194 203 210 214

NHLRP BBT

Polelo: Sepedi
Molekwana wa 2.2.C
Khopi ya morutwana

Ke nako ya go ya serapeng sa diphoofolo. “A re yeng ka moka ga lena!” Mma a realo. Bana ba ile ba myemyela ka lethabo. “Ke tla le iša ka sefatanaga sa ka,” Tate a realo. “Yeee! bana ba goa ka lethabo.

Ge ba fihla serapeng sa diphoofolo, ba thomile ka go bona ditšhwene. Re bone tšhwene ye kgolo. Re bone gape le dikgabo tše nnyane.

Morago ga fao, ra ya letamong la dikwena. Re bone kwena ye kgolo ya mmala wo mo tala. “Kwena yela e ntšhošitše!” Mma a realo ka poifo. “Nna ke a e rata!” Buti a realo. “ Ke nagana gore kwena yela ke ye botse,” Tate a oketša.

Ke moka ba ya go bona dikhudu. Khudu ye nnyane e be e dutše ka fase ga mohlare. “Khudu yela ke ye botsana!” Mma a realo. “Re rata khudu yela,” Bana ba realo. “Khudu e a nanya ge e sepela,” Tate a realo.

Ke nako ya go ja matena. “Ke swerwe ke tlala,” mma a realo. “Le rena e re swere,” bana ba realo. “Nna nka ja kwena ka moka!” Tate a realo.

Ge ba le tseleng ya go reka dijo, phikoko ya feta e iketlile ka pele ga bona.” Ke rata phikoko!” Mma a realo. “Phikoko e tliša mahlatse,” Tate a realo.

NHLRP BBT

Polelo: Sepedi
Molekwana wa 2.2.D
Khophi ya Morutiši
Dipotšišo tša kwešišo ya bomolomo

Mohuta wa Potšišo: Dintlha tše di lego Pepeneng

1. Ba lapa ba tšere leeto la go ya kae?
   Ba lapa ba tšere leeto la go ya serapeng sa diphoofolo.

Mohuta wa Potšišo: Dintlha tše di lego Pepeneng

2. Tate o rile a ka ja eng?
   Tate o rile a ka ja kwena.

Mohuta wa Potšišo: Kakanyo

3. Bana ba be ba ikwa bjang ka leeto la go ya serapeng sa diphoofolo?
   Bana ba be ba thabile kudu.

Mohuta wa Potšišo: Hlahlobo le Tshekatsheko

4. Naa o nagana gore ba lapa ba ratile phoofolo efe kudu?
   E ka ba phoofolo efe kapa efe yeo ba e kgethago gomme ba fa lebaka la go kwagala. Ke nagana gore ba ratile khudu ka gore ke ye botsana ebile e a nanya ge e sepela.

Foromo ya tshekatsheko ya Kotara ya 2

NHLRP BBT
Polelo: Sepedi
Mphato wa 2 KOTARA YA 2
Foromo ya Tshekatsheko (e tšwela pele)

Medumo ya 2.2.A	Kakaretšo ya Diphošo	Palomoka	Mantšu 2.2.B	Kakaretšo ya Diphošo	Palomoka
u			ela		
i			leba		
o			bona		
m			bula		
l			puku		
n			bolela		
F			sepela		
H			dumela		
G			apea		
k			arola		
a			uta		
e			nama		
k			mabu		
t			mae		
r			meno		
j			furalela		
L			ithekga		
N			moithuti		
K			hlokomelwa		
s			monyadiwa		
A			rwalela		
E			segwagwa		
I			thubega		
J			merwalo		
S			sehlopha		
w			lefa		
y			dijo		
d			kobo		
f			fepa		
p			noka		

NHLRP BBT
Polelo: Sepedi
Mphato wa 2 KOTARA YA 2
Foromo ya Tshekatsheko (e tšwela pele)

Medumo ya 2.2.A	Kakaretšo ya Diphošo	Palomoka	Mantšu 2.2.B	Kakaretšo ya Diphošo	Palomoka
O			dithoro		
U			diphala		
T			thuthela		
M			phuthile		
h			phefšana		
y			tshwarelo		
f			tšhirela		
kg			tshesane		
ng			hlohlorega		
aa			tšhireletšo		
F			phetolo		
Y			phološa		
kg			thapiša		
ng			phuthela		
H			letšatši		
P			nako		
th			masa		
ph			loma		
W			loba		
aa			kota		
Š			tšhelela		
ny			tswaletše		
hl			tshetshetha		
P			tshwanelo		
D			tlhahlobo		
tl			mašole		
G			mathata		
ts			maswabi		
R			matsogo		
tš			letšema		

Lenaneo La Kelo

Mphato wa 2 KOTARA YA 2

ATP ye e boeleditšwego e fana ka mohlala wa Kelo ye e Theilwego godimo ga Sekolo (SBA) ya kotara ye nngwe le ye nngwe. Go ya ka se, mabokgoni le dikgopolo tše di latelago di swanetše go lekolwa ka Kotara ya 2:

KAROLO	MOŠOMO
 Go Theeletša le go Bolela	Go theeletša dikanegelo le direto le go hlaola dikgopolokgolo, dintlha ka botlalo le tatelano ya kanegelo.
 Medumo	Go aga mantšu ao a nago le bonnyane ditumanoši tše tharo tše dimpsha. Aga mantšu a ditlhaka tše 3, 4 le 5 ka go šomiša metswako ya ditumammogo ditumanoši tšeo di rutilwego kotareng ye.
 Go bala le go Kwešiša	Bala ka go hlaboša go tšwa pukung ya maemo a gagwe O šomiša mantšu a tlwaelo, ditumatlhaka, le bokgoni bja go hlatholla mantšu ka go sekaseka moelelo le sebopego sa ona. O bala ka thelelo le ka polelo ya maikutlo ye e tšwelago pele go kaonafala O araba dipotšišo tša kgonthe. O dira diponelopele O beakanya gape ditiragalo ka tatelano ye e nepagetšego. O dira dikakanyo
 Mongwalo	Ngwala ditlhaka ka moka tše nnyane le tše kgolo ka mongwalo wa go gatiša ka boitshepo le ka nepagalo. Šomiša sekgoba sa maleba magareng ga mantšu.
 Go ngwala	Ngwala sengwalwa sa go hlagiša go swana le karata ya ditebogo goba lengwalo Ngwala kanegelo ya gago ya bonnyane temana ye1 (mafoko a 5) o šomiša foreime ya go ngwala

MEHLALA YA MEŠOMO YA TEKOLO

- *Mešomo ye ya tekolo e hlamilwe go dira karolo ya NHLRP.*
- *Moo go lego maleba, diteko tša NHLRP TPM di akaretšwa bjalo ka karolo ya lenaneo la kelo.*
- *Mešomo ye ya tekolo e ka šomišwa ka moo e lego ka gona goba ya fetošwa go swanela dinyakwa tša Selete.*

Go Theeletša le go Bolela

Go theeletša dikanegelo le direto le go hlaola dikgopolokgolo, dintlha ka botlalo le tatelano ya kanegelo.

Mošongwana

- Dira se ka Beke ya 5 ka nako ya Go Bala ka go hlahlwa ka sehlopha
- Bitša barutwana ka botee tafoleng ya gago
- Botšiša barutwana dipotšišo tše di latelago mabapi le Kgoboketšo ya dikanegelo tša beke ya 4

Go hlaola tabakgolo

Dipotšišo

- Naa o nagana gore kanegelo ye e mabapi le eng?
- Naa ke eng seo o ithutilego mabapi le kanegelo ye?

Dikarabo

- Re se tšee nako ye telele sekirining
- Re swanetše go ba le nako ya ba lapa le bagwera.
- Ge re ka tšea nako ye ntši sekirining, re tlo fetwa ke dilo tše dintši tše dibotse le maitemogelo

Go gopola dintlha ka moka

Dipotšišo

- Ke mang yo abego nyaka gore Lebo a pake dikuku?
- Ke mang yo a bego a nyaka gore Lebo a raloke kgwele ya maoto?
- Ke mang yo a bego a nyaka go kwa ka tša beke ya Lebo?

Dikarabo

- Mma o be a nyaka Lebo gore a pake dikuku
- Sapho o be a nyaka gore Lebo a raloke kgwele ya maoto
- Koko o be a nyaka go kwa ka tša beke ya Lebo

Ditiragalo ka go latelelana

Dipotšišo

- Lebo o šomišitše mogala wa mang la mathomo, la bobedi le la mafelelo?

Dikarabo

- Lebo o šomišitše mogala wa koko la mathomo
- Lebo o šomišitše mogala wa mma labobedi
- Lebo o šomišitše mogala wa tate laboraro

Lekola morutwana yo mongwe le yo mongwe o šomiša rubriki ye e latelago.

RUBRIKI	MAEMO 1	MAEMO 2	MAEMO 3	MAEMO 4
Go hlaola tabakgolo	O katana le go fa karabo e tee ye e nepagetšego ntle le thekgo go tšwa go morutiši.	Morutwana o fa karabo e tee ya maleba.	Morutwana o fa dikarabo tše pedi tša maleba.	Morutwana o fa dikarabo tše tharo tša maleba.
Go gopola dintlha ka moka	O katana le go fa karabo e tee ye e nepagetšego ntle le thekgo go tšwa go morutiši.	Morutwana o fa karabo e tee ya maleba.	Morutwana o fa dikarabo tše pedi tša maleba.	Morutwana o fa dikarabo tše tharo tša maleba.
Ditiragalo ka go latelelana	O katana le go fa karabo e tee ye e nepagetšego ntle le thekgo go tšwa go morutiši.	Morutwana o fa karabo e tee ya maleba.	Morutwana o fa dikarabo tše pedi tša maleba.	Morutwana o fa dikarabo tše tharo tša maleba.

Medumo

Go aga mantšu ao a nago le bonnyane ditumanoši tše tharo tše dimpsha.
Aga mantšu a ditlhaka tše 3, 4 le 5 ka go šomiša metswako ya ditumammogo ditumanoši tšeo di rutilwego kotareng ye.

- Dibekeng tša 2–7 ka Labohlano, barutwana ba phetha mošomo wa go Aga Lentšu wo o hwetšwago ka Pukung ya Motheo
- Ka morago ga thuto ya Labohlano, kgoboketša dipuku tša barutwana gore di lekolwe.
- Lekola barutwana o šomiša Rubriki ye e latelago:

RUBRIKI	MAEMO 1	MAEMO 2	MAEMO 3	MAEMO 4
Palo ya mantšu a a nepagetšego ao a agilwego beke ka beke	Ka tlwaelo, morutwana o aga 0–3 ya mantšu bekeng ye nngwe le ye nngwe.	Ka palogare, morutwana o aga mantšu a 4–6 beke e nngwe le e nngwe.	Ka palogare, morutwana o aga mantšu a 7–9 beke e nngwe le e nngwe.	Ka palogare, morutwana o aga mantšu a 10 beke e nngwe le e nngwe.
Tšhomišo ya ditumanoši tša go latelelana	Morutwana o efoga go aga mantšu ao a akaretšago ditumanoši tša go latelelana	Morutwana o na le bokgoni bja go aga mantšu ao a akaretšago ditumanoši tša go latelelana.	Morutwana o kgona gabotse go aga mantšu ao a akaretšago ditumanoši tša go latelelana.	Morutwana o phala ba bangwe ka go aga mantšu ao a akaretšago ditumanoši tša go latelelana.
Tšhomišo ya metswako ya ditumammogo	Morutwana o efoga go aga mantšu ao a akaretšago metswako ya ditumammogo.	Morutwana o na le bokgoni bja go aga mantšu ao a akaretšago metswako ya ditumammogo.	Morutwana o kgona gabotse go aga mantšu ao a akaretšago metswako ya ditumammogo.	Morutwana o phala ba bangwe ka go aga mantšu ao a akaretšago metswako ya ditumammogo.

Go bala

Bala ka go hlaboša go tšwa pukung ya maemo a gagwe
O šomiša mantšu a tlwaelo, ditumatlhaka, le bokgoni bja go hlatholla mantšu ka go sekaseka moelelo le sebopego sa ona.
O bala ka thelelo le ka polelo ya maikutlo ye e tšwelago pele go kaonafala

Mošongwana

- Se se ka dirwa ka Beke ya 7 goba ka Beke ya 8.
- Nakong ya go bala ka sehlopha sa go hlahlwa, bitša leloko le lengwe le le lengwe la sehlopha gore le tle go go balela ka o tee ka o tee.
- Kgopela morutwana go bala sengwalwa sa Labohlano sa Beke ya 6 goba 7 sa go 'Bala ka go hlaboša' seo se hwetšwago ka go Puku ya Motheo.

Phethagatšo

- Bitša barutwana ka o tee ka o tee go go balela sengwalwa ka hlabošo
- Lekola morutwana yo mongwe le yo mongwe o šomiša rubriki ye e latelago.

RUBRIKI	MAEMO 1	MAEMO 2	MAEMO 3	MAEMO 4
Bokgoni bja go hlatholla mantšu	Morutwana o hloka thekgo e kgolo ya tumatlhaka go tšwa go morutiši gore a kgone go bala mantšu ao a sa a tsebego. Morutwana o palelwa ke go kgaogantšha mantšu ka dinoko goba medumo.	Morutwana o leka go šomiša tumatlhaka go bala mantšu ao a sa a tsebego eupša o hloka thekgo ya morutiši. Morutwana o kgona go kgaogantšha mantšu ka dinoko le medumo ka thušo ya morutiši.	Morutwana o šomiša tumatlhaka le dinoko go bitša medumo ya mantšu ao a sa a tsebego, eupša o fela a hloka thušo ya go kopantšha medumo go bopa mantšu.	Morutwana o šomiša tumatlhaka le dinoko go bitša medumo ya mantšu ao a sa a tsebego, ebile o kgona go kopantšha medumo go bopa mantšu.
Mantšu a go tšwelela kgafetša-kgafetša.	Morutwana tseba mantšu a mmalwa a go tšwelela kgafetša-kgafetša.	Morutwana o tseba mantšu a mangwe a go tšwelela kgafetša-kgafetša.	Morutwana o tseba mantšupono/ mantšu a go tšwelela kgafetša kgafetša a mantši.	Morutwana o bala bontši bja mantšu ka lebelo le ka nepagalo.
Thelelo le maikutlo	Morutwana o ema gantši, o tshela mantšu gomme o bala lentšu ka lentšu. Morutwana ga ele tlhagišo hloko.	Morutwana o bala bontši bja sengwalwa empa o bala lentšu-ka lentšu. Morutwana o šetša tlhagišo go se nene goba ga a e ele hloko.	Morutwana o bala bontši bja sengwalwa ka thelelo le ka maikutlo.	Morutwana o bala bontši bja sengwalwa ka thelelo le ka polelo ya maikutlo ye botse.

Kwešišo

O araba dipotšišo tša kgonthe.
O dira diponelopele
O beakanya gape ditiragalo ka tatelano ye e nepagetšego.
O dira dikakanyo

Mošongwana

- Se se ka dirwa ka nako ye nngwe le ye nngwe go tloga ka beke ya 4 go ya go beke ya 7.
- Šomiša pukukgolo le kgoboketšo ya dikanegelo go tšwa bekeng ye e fetilego.
- Dudiša barutwana gabotse gore ba feleletše mošomo wa go ngwala
- Bitša barutwana ka o tee ka o tee go tla tafoleng ya gago gore ba tle ba dire teko.
- Kgopela barutwana go araba 1–2 ya dipotšišo tše dingwe le tše dingwe tša mehuta ye e latelago mabapi le sengwalwa:

Dipotšišo tša kgonthe ka ga dintlha.

1. Mang...?
2. Eng...?
3. Neng...?
4. Bjang...?
5. Kae...?

Go phopholetša

1. O nagana gore go tla direga eng ka morago ga moo? Ka lebaka la eng?
2. O nagana gore kanegelo e tla fela bjang? Ka lebaka la eng?

Tatelano

1. Naa go diregile eng mathomong a kanegelo?
2. Naa go diregile eng mafelelong a kanegelo?
3. Naa go diregile eng ka morago...?
4. Naa go diregile eng pele: ... goba...?

Dikakanyo

1. O ka akanya eng ka... go tšwa go...?
2. Naa o nagana bjang...?
3. Naa ke ka lebaka la eng o nagana bjalo...?

Lekola morutwana yo mongwe le yo mongwe o šomiša rubriki ye e latelago.

RUBRIKI	MAEMO 1	MAEMO 2	MAEMO 3	MAEMO 4
Dipotšišo tša kgonthe ka ga dintlha.	Morutwana o thatafalelwa ke go gopola dintlha le ge a fiwa thušo ya go mo gopotša.	Morutwana o gopola ka nepo dintlha tše dingwe tša kanegelo ge a hlohloletšwa.	Morutwana o gopola ka nepo dintlha tše dintši go tšwa kanegelong.	Morutwana ka nepo o gopola dintlha ka moka go tšwa kanegelong.
Ponelopele	Morutwana o thatafalelwa ke go dira ponelopele ye e kwagalago.	Morutwana o dira ponelopele ye e kwagalago ka thekgo go tšwa go morutiši.	Morutwana o dira ponelopele ye e kwagalago eupša o thatafalelwa ke go e hlaloša.	Morutwana o dira ponelopele ye botse gomme a kgona go e hlaloša.
Tatelano	Morutwana o thatafalelwa ke go beakanya ditiragalo tša sengwalwa ka tshwanelo le ge a fiwa thušo	Morutwana o kgona go beakanya ditiragalo tša sengwalwa ka tshwanelo ge a fiwa thušo ye nnyane.	Morutwana o kgona go latelantšha ditiragalo tša sengwalwa, eupša o tšea sebakanyana.	Morutwana o beakanya ditiragalo ka moka tša sengwalwa ka lebelo le ka tshwanelo.
Kakanyo	Morutwana o thatafalelwa ke go dira kakanyo ka ga moanegwa goba tiragalo ya kanegelo le ge a fiwa thušo.	Morutwana o dira kakanyo ye e kwagalago ka ga moanegwa goba tiragalo ya kanegelo ge a fiwa thušo.	Morutwana o dira kakanyo ye e kwagalago ka ga moanegwa goba tiragalo ya kanegelo ntle le thušo.	Morutwana o dira kakanyo ye botse ka ga moanegwa goba tiragalo ya kanegelo ntle le thušo.

Mongwalo

Ngwala ditlhaka ka moka tše nnyane le tše kgolo ka mongwalo wa go gatiša ka boitshepo le ka nepagalo.
Šomiša sekgoba sa maleba magareng ga mantšu.

Mošongwana

- Dira se kotareng ye ka moka ka nako ya dithuto tša Mongwalo.
- Šomiša dithuto tše di filwego ka go Lenaneo la Thuto la NHLRP.
- Nakong ya dithuto, sepelasepela gomme o lebelele mabokgoni a barutwana a mongwalo.
- Ela hloko bokgoni bja morutwana yo mongwe le yo mongwe bja go bopa ditlhaka ka tshwanelo, go laola bogolo le sekgoba sa mantšu, le go ngwala ka lebelo le le botse

- Lekola barutwana o šomiša Rubriki ye e latelago:

RUBRIKI	MAEMO 1	MAEMO 2	MAEMO 3	MAEMO 4
Go bopša ga ditlhaka	Morutwana gantši o goga boima go gopola dintlha tša mathomo le ditaelo tše di nepagetšego. Ditlhaka ga se tša bopša gabotse goba go se hlangwe ka mo go nepagetšego.	Morutwana ka dinako tše dingwe o katana le go gopola dintlha tša mathomo le ditaelo tše di nepagetšego. Tše dingwe tša tlhaka tše nnyane ga se di hlangwe gabotse goba ka tshwanelo.	Morutwana o tseba dintlha tša mathomo le ditaelo tše di nepagetšego. Ditlhaka di bopilwe ka nepagalo eupša tlhokomelo e ka fiwa bothakga.	Morutwana o tseba dintlha tša mathomo le ditaelo tše di nepagetšego. Tlhaka di hlamilwe ka tshwanelo le gona gabotse.
Sekgoba magareng ga mantšu	Sekgoba gare ga mantšu ga se dumelelane, dinako tše dingwe sekgoba ke se segolo kudu goba se sennyane kudu.	Sekgoba gare ga mantšu ka dinako tše dingwe ga se dumelelane gomme / goba sekgoba se ka ba se segolo kudu goba se sennyane kudu.	Sekgoba gare ga mantšu ka dinako tše dingwe ga se dumelelane goba se ka ba se segolo kudu goba se sennyane kudu.	Sekgoba magareng ga mantšu ke sa maleba ka go se fetoge.

Go ngwala

Ngwala sengwalwa sa go hlagiša go swana le karata ya ditebogo goba lengwalo
Ngwala kanegelo ya gago ya bonnyane temana ye1 (mafoko a 5) o šomiša foreime ya go ngwala

Mošomo wa 1

- Dira se ka nako ya thuto ya Mongwalo ka Beke ya 4
- Šomiša thuto tše o filwego ka go Lenaneo la Thuto ya thulaganyo la NHLRP gore barutwana ba ngwale lengwalo goba go ngwalela mogwera karata
- Mafelelong a thuto ya Labohlano kgoboketša dipuku tša barutwana gore di lekolwe.
- Lekola barutwana o šomiša Rubriki ye e latelago:

Mošomo wa 2

- Dira se nakong ya dithuto tša Mongwalo mo Dibekeng tša 2 goba 3.
- Šomiša thuto tše o di filwego tša Lenaneo la Thuto laThulaganyo la NHLRP gore barutwana ba ngwale kanegelo ye e ka bago temana e tee ba šomiša foreime ya go ngwala
- Mafelelong a thuto ya Labohlano kgoboketša dipuku tša barutwana gore di lekolwe.

RUBRIKI	MAEMO 1	MAEMO 2	MAEMO 3	MAEMO 4
Boitlhamelo bja temana	Go bothata go kwešiša kgopolo ya morutwana goba kgopolo ga se ya mmakgonthe – o kopolotše mohlala wa morutiši.	Kgopolo ya morutwana e a kwešišega, ke ya mmakgonthe le ge e le gore e swana le mohlala.	Kgopolo ke ya morutwana ebile ke ya mmakgonthe.	Kgopolo ke ya morutwana, ke ya mmakgonthe ebile e laetša bokgoni.
Go ngwala: Popego ya lefoko	Morutwana o dira diphošo tše 3 goba go feta tšeo di amanago le popego ya lefoko.	Morutwana o dira diphošo tše 2 tša go amana le popego ya lefoko.	Morutwana o dira phošo e 1 ya go amana le popego ya lefoko.	Morutwana o hlama mafoko ka moka gabotse.
Botelele	Lengwalo le temana ka bobedi ke tše kopana kudu e bile ga di a felela.	Lengwalo goba temana e kopana kudu e bile ga se e felele.	Lengwalo le temana ka bobedi di feletše, eupša e nngwe ya tšona ke e nyenyane gannyane.	Lengwalo le temana ka bobedi di feletše e bile di na le botelele bjo bo nepagetšego.
Go ngwala: Maswaodikga	Morutwana o palelwa ke go šomiša ditlhakakgolo le dikhutlo gabotse ka nako tšohle le ge a fiwa thekgo.	Morutwana o šomiša ditlhakakgolo le dikhutlo gabotse eupša o palelwa ke maswaodikga a mangwe.	Morutwana o šomiša maswaodikga ao a a rutilwego gabotse ebile ga a dire diphošo gantši.	Morutwana o šomiša maswaodikga ao a a rutilwego gabotse.
Go šomiša Mahlaodi	Morutwana o katana le go oketša mahlaodi mafokong.	Morutwana ka nako ye nngwe o tlaleletša mahlaodi a maleba mafokong.	Morutwana o tlaleletša mahlaodi a maleba mafokong ka moo go nyakegago.	Morutwana o tlaleletša mahlaodi a go kgahliša mafokong ka moo go nyakegago.

Mphato wa 2 Lephephe la go rekhota la BBT

NHLRP BBT
Polelo: Sepedi
Mphato wa 2
Lephephe la go rekhota la BBT: Go bala Medumo

Nom.	**Leina la morutwana**	**2.1.A** dintlha tša mdnkm	**2.2.A** dintlha tša mdnkm	**2.3.A** dintlha tša mdnkm	**2.4.A** dintlha tša mdnkm

NHLRP BBT
Polelo: Sepedi
Mphato wa 2
Lephephe la go rekhota la BBT: Go bala Mantšu

Nom.	**Leina la morutwana**	**2.1.B** dintlha tša mnkm	**2.2.B** dintlha tša mnkm	**2.3.B** dintlha tša mnkm	**2.4.B** dintlha tša mnkm

NHLRP BBT
Polelo: Sepedi
Mphato wa 2
Lephephe la go rekhota la: Go bala temana le Kwešišo ya Bomolomo

Nom.	**Leina la morutwana**	**2.1.C** dintlha tša mnkm	**2.1.D** Dipotšišo tša bomolomo tše 4	**2.2.C** dintlha tša mnkm	**2.2.D** Dipotšišo tša bomolomo tše 4	**2.3.C** dintlha tša mnkm	**2.3.D** Dipotšišo tša bomolomo tše 8	**2.4.C** dintlha tša mnkm	**2.4.D** Dipotšišo tša bomolomo tše 8

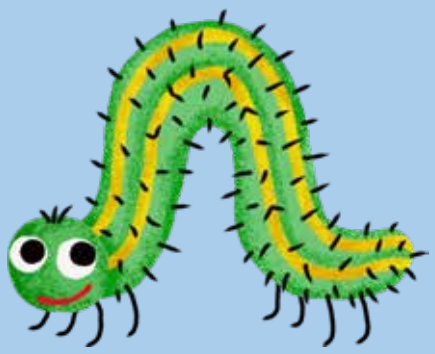

NHLRP | National Home Language Reading Programme